

بررسی تطبیقی وجوه اعجاز قرآن کریم در تفسیر المنیر و تفسیر آلاء الرحمن

زهرا اخوان مقدم^۱، منصوره غلامرضایی^۲

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، واحد تهران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد علوم قرآنی، دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، واحد تهران

m.gholamrezaee70@gmail.com

چکیده

بحث درباره‌ی اعجاز از نخستین مباحث قرآنی است که در بین مسلمانان و دانشمندان اسلامی مطرح بوده است. همه مسلمانان قائل به اعجاز قرآن هستند، اما در وجوه اعجاز قرآن اختلافاتی باهم دارند. دو نمونه از مفسرانی که به بحث اعجاز در مباحث علوم قرآنی ذکر شده در تفاسیرشان پرداخته‌اند؛ علامه محمد جواد بلاغی صاحب تفسیر «آلاء الرحمن فی تفسیر القرآن» و وهبه بن مصطفی زحیلی صاحب تفسیر «المنیر فی العقیده و الشریعه و المنهج» می‌باشند. در این نوشتار ابتدا به معرفی هریک از دو تفسیر پرداختیم و اطلاعاتی در مورد مفسر و تفسیر مورد نظر بیان کردیم، در ادامه وجوه اعجاز از دیدگاه دو مفسر معرفی و مصادیقی از آیات برای هر وجه بیان شد، در آخر نیز به تطبیق دیدگاه دو مفسر در این مسئله پرداختیم و به این رسیدیم که وجوه اعجاز قرآن در دیدگاه علامه بلاغی و وهبه زحیلی که از علمای قرن چهاردهم و پانزدهم می‌باشند، در مقایسه با علمای قبل، دارای گسترده بیشتری در وجوه اعجاز قرآن است. به نظر می‌رسد که با گذشت زمان، وجوه فراوان تری حاصل شده و دیگر اعجاز قرآن از انحصار بلاغی خارج و به وجوه دیگر نیز پرداخته می‌شده است. و اینکه هر دو مفسر اعجاز قرآن را منحصر به یک وجه نکردند و هر دو هم به اعجاز محتوایی و هم لفظی آیات توجه داشته‌اند.